

Пет година после „наранџасте“ револуције и помпезног доласка Виктора Јушченка на власт, економска, политичка, и свеукупна друштвена ситуација у Украјини је гора него икад. Уместо обећаног стандарда, економског опоравка, чланства у Европској унији и НАТО-у, демократизацији итд. – Украјина је огрезла у корупцију, држава је на ивици банкротства, економска криза гора него икад, а промотери „демократије“ су у међувремену успели и да покваре односе са Русијом – кршећи права руског и рускојезичног становништва, глорификујући колаборанте и неонацисте. Укратко, то би био учинак Виктора Јушченка и његовог политичког блока у претходних пет година. Истина, није заратио са Русијом као Сакашвили, утолико је штета мања него што је могла бити.

Једно је сигурно, Јушченко одлази, највероватније заувек, а по свему судећи далеко, у САД, тамо је популарнији него у својој земљи, а тамо су и финансијери и креатори његове политике, а и тазбина је тамо. Али ипак Јушченко је успео да обори и један рекорд, добио је готово десет пута (!) мање гласова (5,4%) него пре пет година (52%), што ниједном актуелном председнику који је покушао да освоји још један мандат никада није пошло за руком.

Јушченко одлази али проблеми остају. Економија се не може опоравити без већих страних инвестиција, борба са корупцијом је тешка и институцијално и политички стабилним земљама. Политичка поларизација која има етничку – па и геополитичку – конотацију будућност ове, велике и потенцијално богате, земље чини веома неизвесном. Време ће показати да ли ће се Украјина оријентисати на сарадњу са Русијом или задржати некакав неутралан став између Истока и Запада, али једно је сигурно – од „брзог пута“ у НАТО и отворене конфронтације са Русијом нема ништа.

Али овога пута и велике силе су далеко обазривије. Утицај САД је донекле ослабио, а и резултати рада политике коју су подржавале су очајни. Русија није овога пута бланко подржала Јануковича, кога донеле компромитује пораз на претходним председничким изборима, а у међувремену је успела да нађе заједнички језик са актуелном премијерком Јулијом Тимошенко. Јанукович и овога пута стоји на проруским позицијама, залажући се за званичну употребу руског језика, и чвршћег везивања за Русију, но са друге стране отворен је и за сарадњу са Западом. Јулија Тимошенко је у Москви једно време имала гору репутацију од самог Јушченка, али односи су се променили од времена Сакашвилијеве агресије на Јужну Осетију. Док је Јушченко и политички, и испорукама оружја, помагао Сакашвилија, а земље Запада оптуживале Русију за „прекомерну

употребу силе“ – Тимошенкова је углавном ћутала и неутрално позивала мир, што је за многе био сигнал да је успоставила сарадњу са руским властима. Ипак је Јулија Тимошенко далеко од тога да добије отворену подршку Москве на изборима, чему треба додати и чињеницу да нема довољно разумевања за културна права руског и рускојезичног становништва.

Питање даљег останка руске Црноморске флоте на Криму, статус руског језика, све чешће помињано русинско питање – само су врх леденог брега политичке, етничке и културне поларизације украјинског друштва, а уз економско-социјалну кризу само део изазова са којима ће се суочити нови председник Украјине. Било да победи Јанукович или Тимошенкова, неутрализација штете коју је починио Јушченко и његови сарадници биће дуготрајан и тежак процес.